

Lausunnon antaminen Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren alueen pelastuslaitoksen talousarvioesityksestä

Khall 30.08.2021 § 110

Pelastuslautakunta § 23 08.06.2021

Talousarvioesitys 2022 ja ehdotus taloussuunnitelmaksi 2023-2024 valmistelijat: pelastusjohtaja Jaakko Pukkinen, taluspäällikkö Hanna Ekholm-Kippo

Pelastuslaitoksen talousarvio ja ehdotus taloussuunnitelmaksi/käyttötalous

Talousarvion laadinnan lähtökohtana ovat olleet seuraavat tekijät: Kuukausipalkat lasketaan huhtikuun 2021 palkkojen mukaisina, joihin tehdään 2 %:n korotus. Eläkekulujen palkkaperusteiset maksut on budjetoitu 16,9%:n mukaan ja sosiaaliturvamaksut 4,1 %:n mukaan. Muihin menoihin ei ole pääsääntöisesti varattu inflaatiotarkistuksia, vaan pääosiltaan muut menot on budjetoitu vuoden 2021 talousarvion mukaisesti. Poikkeuksina ovat palvelutasopäätöksen kehittämissuunnitelmassa tunnistetut toimenpiteet, joita on esitelty tarkemmin myöhemmin tässä pykälässä.

Huomioitavaa on, että viranomaistoiminnasta on siirretty toimintakuluja tuki- ja varautumispalveluihin, joka sisältää vuonna 2022 hallinnon lisäksi yhteiset tuki- ja varautumispalvelut. Viranomaistoiminta, tuki- ja varautumispalvelut ja yhteiset menot jaetaan asukasluvun mukaan kunnille. Aiempina vuosina aluepelastuslaitos on palauttanut kunnille maksuosuuksia ja ne palautukset ovat johtuneet pääsääntöisesti henkilöstömenojen säästymisestä, joita ei sitovuustasojen mukaan saa käyttää muiden menojen katteena.

Prosessimainen palvelutuotanto

Siirryttäessä toimintasäännön mukaiseen prosessimaiseen palvelutuotantoon päivitetään pelastuslaitoksen kustannuspaikkojen ja kohteiden käyttöperiaatteita. Talousarvioesityksessä viranomais-toiminta sisältää kolmelle eri kohteelle jaettuna turvallisuus- ja pelastuspalveluiden viranomaistoiminnan. Tuki- ja varautumispalvelujen kustannuspaikalle on kohdennettu aikaisempien hallinnon kulujen lisäksi viranomaistoiminnasta siirretyt yhteiset tuki- ja varautumispalveluiden kustannukset.

Pelastustoiminnan kustannuspaikoilla kustannukset jakautuvat

jatkossa selkeämmin kohteittain turvallisuus- ja pelastuspalveluihin. Uudistuksen tarkoituksena on selkeyttää taloussuunnittelua, -seurantaa ja -vastuuta suhteessa palveluihin. Keskeinen hyöty on myös raportointiin liittyvän työmäärän väheneminen.

Palvelutasopäätös

Pelastuslaitoksen palvelutasopäätöksen kehittämissuunnitelmassa on määriteltä palvelualueittain toimenpiteet, joilla aikaisemmissa palvelutasopäätöksissä tunnistettuja kehittämiskohteita voidaan parantaa ja saavuttaa lainmukainen minimitaso pelastustoimen palveluiden osalta.

Toimintavalmius

Pelastuspalvelualueella talousarvioesityksessä kehittämissuunnitelman päätösten vaikutukset näkyvät keskeisesti henkilöstökuluissa. Pelastuslaitoksen toimintavalmiuden turvaamiseksi sopimushenkilöstön vetovoimatekijöitä ja toimintaedellytyksiä parannetaan. Keinoina on hälytys- ja harjoituskorvausten nostaminen (hälytysrahat ja tuntipalkat), C-ajokorttien turvaaminen sekä hälytystehtäviin liittyvän varallaolon korvaaminen järjestelyllä, joka edelleen sitouttaa sopimushenkilöstön osallistumisen pelastustoimintaan ja varmistaa pelastuslaitoksen suorituskykyä.

Kehittämistoimenpiteen kustannusvaikutus pelastustoiminnan henkilöstökuluihin on n. 347 200 euroa. Kustannuspaikoittain kustannusvaikutusten vaihteluväli on suuri. Se johtuu aikaisemmasta budjetoinnista, tehtävien ja harjoitusten kustannusten muutoksista sekä kuntien lausunnoista palvelutasopäätökseen.

Uusi henkilöstö

Viranomaistoiminnan pelastuspalveluissa on tunnistettu yhden henkilötyövuoden vaje asemavastaavan ja pelastustoiminnan johtamisen työtehtävissä. Laskennallisesti 20 paloaseman toiminnan ylläpitoon on 2,4 henkilötyövuotta, jotka jakautuvat palvelualueen 5 henkilön kesken. Lisäystarve on vähintään 0,6 henkilötyövuotta. Lukumäärällisesti tarvitaan yksi henkilö lisää tasaamaan työkuormaa ja turvaamaan paloasemien toiminta poissaolojen aikana. Päivystävän palomestarin tehtävissä ei ole ollut riittäviä resursseja turvaamaan arjen sujuvuus, tehtävään kuuluva suorituskyvyn suunnittelu ja pelastustoiminnan johtaminen. Lisäystarve on 0,4 henkilötyövuotta.

Viranomaistoiminnan turvallisuuspalveluissa on tunnistettu yhden henkilötyövuoden vaje onnettomuuksien ehkäisyn asiantuntijapalve-

luiden ja valvontatoiminnan osa-alueella, jotta lakisääteiset palvelut ja tehtävät saadaan hoidettua. Tehtävien hoitamiseen perustetaan yksi uusi paloinsinööri virka. Kehittämistoimenpiteiden kustannusvaikutus viranomaistoiminnan henkilöstökuluihin on 123 000 euroa.

Tuki- ja varautumispalveluissa on todettu prosessimaisen palvelutuotannon suunnittelun yhteydessä palvelutasopäätöksen mukainen henkilöstövaje turvallisuuteen ja tietohallintoon liittyvien tehtävien hoitamisessa lainsäädännön minimivaatimusten mukaisesti. Lainsäädännön vaatimukset ja palveluiden tuottaminen voimassa olevien lakien ja toimialaa koskevien ohjeiden mukaisesti ei ole mahdollista nykyisillä resursseilla. Tehtävät kuuluvat toimialan vastuulle, edellyttävät osin pelastusviranomaisuutta ja eivät ole isäntäorganisaation tuottamia palveluja. Tehtävien hoitamiseen perustetaan kaksi uutta virkaa, joiden vastuualueina on turvallisuuteen liittyvät tehtävät ja toisen viran osalta tietohallinnon tehtävät. Huomioitavaa on, että tulevassa hyvinvointialueuudistuksessa nämä tehtävät ovat edelleen toimialan vastuulla olevia tehtäviä, joita ei hoideta keskitettyjen palveluiden kautta. Kehittämistoimenpiteiden kustannusvaikutus tuki- ja varautumispalveluiden henkilöstökuluihin on 123 000 euroa.

Tehdyt talousarviomuutokset ilmenevät tarkemmin talousarvioesityksestä. Sote- ja pela -uudistukseen liittyen myös pelastustoimi kuuluu muutoksessa oleviin toimijoihin. Pelastustoimen siirtyminen osaksi maakuntahallintoa tapahtunee 1.1.2023. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on toimintaa ja investointeja tarkasteltu huomioiden taloudellisten vastuiden siirtyminen uusille vastuullisille tahoille.

Talousarvio ei sisällä sopimushenkilöstön mahdollisia varhemaksuja Ensihoitotoiminta siirtyy 1.1 .2022 Vaasan sairaanhoitopiiriin vastuulle. Vuodelle 2022 ei laadita talousarviota. Esitykseen sisältyy kuntien yhteiset tilat, joilla tarkoitetaan pelastustoimen johtokeskuksen käytössä olevia tiloja. Esitys sisältää edellä mainittujen tilojen vuokra- ja ylläpitokustannukset.

Talousarviossa on huomioitu pelastustoiminnan osalta vuokramenot, jotka kunnat laskuttavat pelastuslaitokselta. Mikäli kuntien laskuttama vuokra muuttuu, vastaava muutos huomioidaan talousarvioon samalla muutossummalla.

Pelastuslaitoksen talousarvioesitys ia ehdotus taloussuunnitelmaksi/ investoinnit

Esitys sisältää pelastuslaitoksen investoinnit vuodelle 2022 ja ehdotuksen taloussuunnitelmaksi 2023-2024 . Pelastuslautakunnan

investoinnit ilmenevät tarkemmin talousarvioesityksen investointiosasta.

Esitys pelastusjohtaja

Pelastuslautakunta päättää

- 1) lähettää kunnille kuultavaksi
 - a) talousarvioesityksen vuodeksi 2022 ja ehdotuksen taloussuunnitelmaksi 2023-2024
 - b) investointiesityksen vuodelle 2022 ja ehdotuksen taloussuunnitelmaksi 2023-2024.
- 2) että kuntien lausunnot pyydetään 31.8.2021 mennessä
- 3) esittää kunnille, että kunnat sitoutuisivat investointiohjelman mukaisiin hankintoihin, koska pelastuslaitoksen kaluston keski-ikä on noussut huolestuttavasti viime vuosien maakunta- ja soteuudistuksen ja tähän liittyen pelastustoimen muutoksia odotellessa.
- 4) tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös pelastuslautakunta

hyväksyi päätösesityksen, sekä

päätöksen pelastusjohtajan kokouksessa tekemän pyynnön mukaisesti 23 §:n osalta nimetä hallinnon tuki- ja varautumispalveluksi, prosessimaisen palvelutuotannon palvelualuejaon ja toimintasäännön mukaisesti,

ohjeistaa pelastuslaitoksen tekemään kunnille tarkemman erittelyn kustannusten noususta ja järjestämään asiasta infotilaisuuden alkukesällä, ennen juhannusta.

Liitteenä nro 1 on Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren alueen pelastuslaitoksen talousarvioesitys.

Esitys kj:

Kunnanhallitus antaa lausunnon Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren alueen pelastuslaitoksen talousarvioesityksestä ja taloussuunnitelmasta.

Päätös:

Kunnanhallitus päätti yksimielisesti lausuntonaan todeta, että pelastuslaitoksen talousarvion investointiosassa Vetelin kohdalla olevan

letkuauton 4297 (monitoimiauton) investointia on siirrettävä vähintään vuodella eteenpäin ja esitettyjä virkojen lisäyksiä on vaiheistettava useammalle vuodelle.
